

Kuntien harkinnanvarainen valtionosuus / korotuksen hakeminen vuonna 2026

Khall 7.9.2026

693/02.05.01.01/2026

Valmistelu konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti, puh. 0400 447 383

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen haun vuodelle 2026. Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan korottaa hakemuksesta ja harkinnan perusteella, jos kunta on lisätuen tarpeessa poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Tuen tarpeen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisiin valtionosuuden korotuksiin on varattu tänäkin vuonna 10 miljoonaa euroa.

Kunta voi päätyä arviointimenettelyyn seuraavilla eri tavoilla (arviointimenettelyn kriteerit 3 kpl):

- emokunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräjässä tai
- asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa tai
- rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden neljä (4) tunnuslukua täyttävät kahtena vuonna peräkkäin säädetyt raja-arvot.

Valtiovarainministeriö seuraa erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien taloutta kriisikuntamenettelyn avulla. VM:n Power BI -raportissa Jämsän arviointimenettelykriteerien täyttymistä tarkasteltaessa kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä esitetään kokonaisuudessaan: edellisten tilikausien ylijäämä, konsernirahasto ja poistoero.

Kunnan tiedot

Raportointikausi	Kunnan taseen kertynyt yli- tai alijäämä
2020	13 766 000 €
2021	14 100 506 €
2022	6 326 885 €
2023	7 292 096 €
2024	7 384 736 €
2025	11 817 486 €

Rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat neljä tunnuslukua jäävät myös kriteerien alapuolelle. Näin ollen Jämsän ja sen konsernin luvuista yksikään ei täytä kriisikuntakriteerejä.

Kuntakonsernin tiedot

Raportointikausi	Konsernin kertynyt yli- tai alijäämä / asukas	Raportointikausi	Lainanhoitokate	Lainojen ero keskiarvoon	Veroprosentti vertailu	Vuosikate /poistot
2023	968 €	2023	2,9	-67,9 %	1,03	115,7 %
2024	1 042 €	2024	2,8	-71,4 %	1,93	110,1 %
2025	1 345 €	2025	4,1	-74,4 %	1,86	132,2 %

Kuntaliiton valtionosuusasiantuntijan mukaan äkillinen ja poikkeuksellisen heikko talous ja valtuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma ovat hyviä syitä saada lisärahoitusta. Asiantuntijan mukaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korottamista ei kannata hakea, jos kunnan talous on kunnossa eli jos viime vuoden tilinpäätös on ylijäämäinen, taseessakin (emokunta ja konserni) on kertynyttä ylijäämää, eikä yksikään kriisikuntamittareista täyty.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 28 § / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus päättää, ettei Jämsän kaupunki hae harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2026.

Päätös